

ปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง
ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี
The administrative problem and requirement for development of high-performance
vocational manpower in context of a small college to meet the development of the
country A case study of Udonthani Industrial and Community Education College.

อิทธิพัทธ์ สมจู^{1,*} ประพันธ์ แสงทองดี² สุนทรไพฑูรย์ จันทระ³ ธนากร คุ่มภัย⁴ และ รัตนภรณ์ ชิยางค์บุตร⁵
Ittipat Somju^{1,*} Prapan Saengthongdee² Soontornpathai Chantara³ Thanakarn Khumphai⁴
and Rattanaphorn Chiyangkabud⁵

¹สำนักงานนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

³สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

⁴วิทยาลัยเทคนิคเชิงเตา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

⁵วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

^{*1}The office of Vocational Education Commission

² Faculty of Management Science Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

³ Institute of Vocational Education Northeastern Region 1

⁴Chachoengsao Technical College, Institute of Vocational Education Central Region 3

⁵ Udonthani Industrial and Community Education College

Received : 2023-05-26 Revised : 2023-05-27 Accepted : 2023-06-08

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี จำนวน 46 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) แสดงข้อมูลเป็นความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 67.40 และมีประสบการณ์ทำงาน 10 – 19 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20

* อิทธิพัทธ์ สมจู

E-mail address: ittipat_nest@hotmail.com

ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.24$) และมีความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.40$)

คำสำคัญ : กำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง , บริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก , การพัฒนาประเทศ , วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

Abstract

The purpose of this research is to investigate management difficulties and needs in order to generate high-performance vocational individual in the context of a tiny university A case study of Udon Thani Industrial and Community Education College was conducted in response to the country's progress. The research sample included of 46 participants, including administrators, teachers, and workers from Udon Thani Industrial and Community Education

College. The study's findings were revealed through purposeful selection. Tools used to collect data in research This time, it is a questionnaire created by the researcher from reviewing concepts, theories, literature and related research. The research data were analyzed using descriptive statistics. Data are shown as frequency, percentage, mean and standard deviation. The research results found that.

The majority of responses (29 persons, or 63.00 percent) were females aged 30 - 39 years. 19 individuals (41.30 percent) hold government teacher jobs, 14 people (30.40 percent) have a bachelor's degree, 31 people (67.40 percent) have 10-19 years of work experience, and 24 people (52.20 percent) have no work experience.

The respondents had management problems in developing high-performance vocational workforce in the setting of a tiny college In response to the country's progress, a case study of Udon Thani Industrial and Community Education College was conducted. Overall, at the highest level ($\mu = 4.24$), and there is a need for management to generate high-performance vocational individual in the context of a tiny college to response to the country's progress, a case study Udon Thani Industrial and Community Education College at the highest level ($\mu = 4.40$) was conducted.

Keyword : High performance vocational manpower , Small college context , Country development , Udonthani Industrial and Community Education College

1.บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาคนในชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนในชาติให้เป็น ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเฉพาะ รวมไปถึงมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ทุกภาคส่วนจึงให้ความสำคัญกับ ระบบการศึกษา และการจัดการการศึกษา ในอันดับต้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ แม้กระทั่งแผนการศึกษาแห่งชาติ ล้วนให้ความสำคัญ และวางแผนในการกำหนดการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเพิ่ม

ประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภทและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนด วิสัยทัศน์ให้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลก ศตวรรษที่ 21” [1]

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการจัดทำ นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ในแผนปฏิบัติราชการปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 [2] มีประเด็นการขับเคลื่อนนโยบายด้านต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนาและสร้างแรงจูงใจในการทำความร่วมมือกับภาครัฐและ เอกชน เพื่อเพิ่มความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีคุณภาพสูงและการผลิตและพัฒนาคนสมรรถนะสูงให้ ตอบโจทย์ประเทศ พร้อมกับสร้างความเข้มแข็งด้านทวิภาคี เครือข่ายความร่วมมือคุณภาพสูงทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ เพื่อการระดมทรัพยากรและยกระดับคุณภาพ การอาชีวศึกษา สร้าง Soft Power ของอาชีวศึกษา นอกจากนี้ ยังสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงอาชีวศึกษา ด้วยโครงการทวิศึกษาแนวใหม่ รวมถึงส่งเสริมให้เยาวชน ทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาระดับอาชีวศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน และจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่มุ่งเน้น ตอบสนองความต้องการเชิงพื้นที่ทุกรูปแบบ อีกทั้งขับเคลื่อน ระบบการอาชีวศึกษาให้เอื้อต่อผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายและ ช่วงวัยการจัดการอาชีวศึกษาให้เป็นระบบเปิด โดยให้ความสำคัญ กับระบบสะสมเทียบโอนและธนาคารหน่วยกิต พร้อมกับการ สร้างสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแห่งความสุข อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนตามนโยบายและจุดเน้นดังกล่าว จะต้องมีหลักธรรมาภิบาลโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยได้ กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) คือ ผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาสมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ ภายใต้ แนวคิด (Concept) ประเทศไทยมั่นคง ร่ำรวย ด้วยมืออาชิวะ ซึ่งมีจุดเน้นหลักคือ ขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพการจัดการ อาชีวศึกษา เพื่อให้การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา สมรรถนะสูงเป็นหลัก ในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ [3]

ทั้งนี้ในสถานการณ์ปัจจุบัน สถานศึกษาแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกันในเรื่องขนาดของสถานศึกษา และจำนวน ผู้เรียน ทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งปัญหา ดังกล่าว ถือว่าเป็นปัญหาด้านการเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่เกิดจากขนาดของสถานศึกษาซึ่งมีจำนวนนักเรียน ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่มีจำนวน นักเรียนน้อย ทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายหัว ต่อจำนวนผู้เรียนน้อยตามไปด้วย ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ

ตามมา ถือว่าเป็นประเด็นความท้าทายในการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการให้สถานศึกษาที่ต้องเตรียมการรับมือและบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด

วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี เป็นหนึ่งในวิทยาลัยขนาดเล็กที่กำลังเผชิญกับปัญหาในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาค่าใช้จ่ายที่ลดน้อยลง ทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายหัวลดน้อยลงตามจำนวนผู้เรียน ปัญหาการขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ปัญหาการขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในวิทยาลัยในอีกหลายด้าน จำเป็นที่จะต้องหาแนวทางยกระดับคุณภาพการศึกษา หาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องในยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งถือว่าเป็นยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีการแข่งขันกันสูง การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศเพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อม และยังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาประเทศต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

3.ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี โดยครอบคลุมสาระตามประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการศึกษา เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารจัดการใน 4 ด้าน (4M)

- ด้านครูและบุคลากร (Man)

- ด้านงบประมาณ (Money)

- ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ (Material)

- ด้านการบริหารจัดการภายใน (Management)

3.3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี จำนวน 46 คน

3.4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี จำนวน 46 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงกลุ่มประชากรทั้งหมดของวิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

4.นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหา หมายถึง ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

ความต้องการ หมายถึง ระดับของความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูและบุคลากร (Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ (Material) และด้านการบริหารจัดการภายใน (Management)

วิทยาลัยขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีนักเรียนทั้งโรงเรียนไม่เกิน 1,000 คน

กำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง หมายถึง ครู บุคลากร และนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความรู้ทางวิชาชีพ สมรรถนะเทคนิค และความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่สถานประกอบการใช้ในปัจจุบันตามสาขาอาชีพ และระดับที่ศึกษา โดยได้รับการพัฒนา ผูกอบรมให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างมืออาชีพ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

5.ประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัย

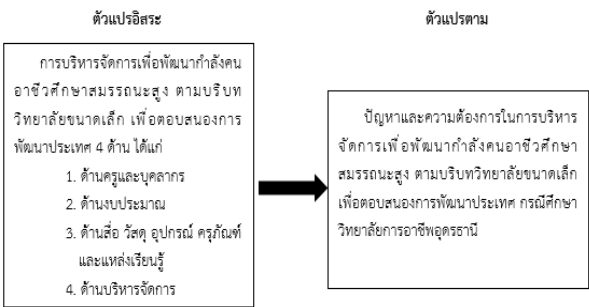
5.1 ทราบปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

5.2ทราบความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก
เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

5.3นำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา การ
บริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตาม
บริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

5.4วิทยาลัยขนาดเล็กอื่น สามารถนำผลการวิจัย
ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการวิทยาลัยของตนเองได้

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

7.ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และ
บุคลากร วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี จำนวน 46 คน ได้มาโดย
การเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้
เป็นแบบสอบถาม ปัญหาและความต้องการในการบริหาร
จัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบท
วิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ
กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการ
ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
มีรายละเอียดดังนี้

7.1สร้างแบบสอบถามปัญหาและความต้องการ
ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะ
สูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนา
ประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

7.2นำแบบสอบถามที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความ
ตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการทดสอบ พบว่า
ค่าดัชนี ความสอดคล้องต่ำสุด 0.60 และมีค่าดัชนี
ความสอดคล้องสูงสุด 1.00

7.3นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาค่า
ความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try – Out)
กับผู้บริหาร ครู และบุคลากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ผู้บริหาร ครู และบุคลากร วิทยาลัยอื่นในอาชีวศึกษาจังหวัด
อุดรธานี จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์
หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี
หาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาของ ครอนบาค (Alpha –

Coefficient’s Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ
0.96

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา
(Descriptive Statistics) แสดงข้อมูลเป็นความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8.สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหาร
จัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบท
วิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ
กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี พบว่า ผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็น
ร้อยละ 63.00 อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็น
ร้อยละ 41.30 ตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 14 คน คิดเป็น
ร้อยละ 30.40 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 31
คน คิดเป็นร้อยละ 67.40 และมีประสบการณ์ทำงาน 10 – 19 ปี
จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาในการ
บริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง
ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนา
ประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

ปัญหา	μ	S.D.	แปลผล
1. ด้านครูและบุคลากร	4.24	.82	มากที่สุด
2. ด้านงบประมาณ	4.25	.86	มากที่สุด
3. ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้	4.46	.72	มากที่สุด
4. ด้านบริหารจัดการ	4.02	.98	มาก
รวม	4.24	.76	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่
มีปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
สมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนา
ประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี
โดยรวมในระดับมากที่สุด (μ = 4.24) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อ วัสดุ
อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ (μ = 4.46) รองลงมาคือ
ด้านงบประมาณ (μ = 4.25) ด้านครูและบุคลากร (μ = 4.24)
และด้านบริหารจัดการ (μ = 4.02)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
สมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านครูและบุคลากร	4.40	.45	มากที่สุด
2. ด้านงบประมาณ	4.46	.54	มากที่สุด
3. ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้	4.46	.54	มากที่สุด
4. ด้านบริหารจัดการ	4.27	.51	มากที่สุด
รวม	4.40	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ($\mu = 4.46$) และด้านงบประมาณ ($\mu = 4.46$) รองลงมาคือ ด้านครูและบุคลากร ($\mu = 4.40$) และด้านบริหารจัดการ ($\mu = 4.27$)

9.อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

9.1ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้

จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี พบปัญหาและความต้องการด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้มากที่สุด เนื่องจากวิทยาลัยฯ ยังขาดแคลนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เอื้อต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ฉบับปรับปรุง 2560 [6] ที่กำหนดไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้อย่างแท้จริง

9.2ด้านงบประมาณ

จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี มีปัญหาและความต้องการด้านงบประมาณเป็นลำดับที่สอง รองจากสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่น้อย ทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางน้อยตามไปจำนวนผู้เรียน ทำให้วิทยาลัยขาดแคลนงบประมาณ ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานและสถานประกอบการแหล่งต่าง ๆ ยังมีน้อย การจัดสรรงบประมาณไปใช้ในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ยังไม่ถูกต้อง คำนวณตามแผนที่กำหนดไว้

9.3ด้านครูและบุคลากร

จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี มีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความพอเพียง มีปัญหาการจัดครูเข้าชั้นเรียน ได้รับการอบรม และพัฒนาน้อย ขาดการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากร ซึ่งเผด็จ อมรศักดิ์ [6] กล่าวในการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในธุรกิจอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศว่า ผู้บริหารควรใช้หลักการสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นบุคลากรให้ทำงาน สร้างองค์กรเป็นสถานที่แห่งความสุข มีแบบแผนการพัฒนาความรู้ของบุคลากรให้สอดคล้องเหมาะสมตามตำแหน่งที่ได้รับ คำนึงถึงหลักการใช้บุคลากรได้ตรงกับความรู้ ความสามารถ จะทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ขาดการเตรียมการและการวางแผนของผู้บริหาร ครู และบุคลากรน้อย รวมถึงผู้บริหาร ครู และบุคลากรยังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการ จึงมีความต้องการครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

9.4ด้านบริหารจัดการ

จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยการอาชีพอุดรธานี มีปัญหาและความต้องการการจัดสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยให้เหมาะสมต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง รวมถึงผู้เรียน บุคลากร ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยังไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเท่าที่ควร และยังขาดการวางแผนการบริหารจัดการ ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารจัดการ การดำเนินงาน การตรวจสอบ ประเมินผล ปรับปรุงเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับสกุล กลั่นนุช [5] ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่

ในระดับมาก ซึ่ง สุดที่รัก ธรรมสุน [7] ได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรของพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา “การยางแห่งประเทศไทย” พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนเป็นปัญหาสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรมากที่สุด ซึ่งแนวทางแก้ไขที่ใช้ ในเหมาะสมมากที่สุด คือ วิธีการ POSDCoRB รองลงมาคือ วิธีการ PAMS-POSDCoRB Model วิธีการ POCCC Model และวิธีการ POLC Model ซึ่งเป็นแนวทางที่วิทยาลัยการอาชีวพุทธธานี สามารถนำมาปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการของวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหา และความต้องการในการบริหารจัดการของวิทยาลัยการอาชีวพุทธธานี สอดคล้องกันในทุกด้าน ดังนั้น ปัญหาต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง โดยใช้แนวทางแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ ตามนโยบายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาชาติ กำหนดการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาไทย 4.0 รวมถึงนโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ซึ่งเป็นโอกาสและความท้าทายของวิทยาลัยขนาดเล็ก ที่จะใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง เป็นการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การสร้างผู้เรียน และผู้ที่จบการศึกษา จากวิทยาลัย เพื่อเป็นกำลังคนระดับคุณภาพสมรรถนะสูง ผ่านโมเดลหลัก “Multi-Skills Learning Center” โดยมีการขับเคลื่อนกลไกการทำงานแบบจตุภาคี (Quadruple Helix) โดยการผสมผสานพลังภาคเอกชน ภาครัฐ ภาคการศึกษา ประชาสังคม รวมทั้งการสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือในระดับประเทศผ่านสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเครือข่ายผู้ทำงานด้านการศึกษา เช่น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะขับเคลื่อนศักยภาพของวิทยาลัย สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) [8]

10. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีวพุทธธานี ในครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการวิจัย ดังนี้

- 10.1 ควรมีการจัดหาวัสดุฝึกให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน
- 10.2 งบประมาณสนับสนุนน้อยเกินไป จึงทำให้สถานศึกษาขนาดเล็กไม่สามารถพัฒนาสิ่งต่างได้เต็มที่
- 10.3 ยากให้จัดพัฒนาวิชาชีพให้กับบุคลากรทุกเทอม เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้มาพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย
- 10.4 ควรมีการจัดการเกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเรียนด้านต่าง ๆ ภายในวิทยาลัย ห้องเรียน ระบบสื่อสารเทคโนโลยี และอุปกรณ์
- 10.5 ควรมีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงแหล่งเรียนรู้เสมือนจริงให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ

11. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ กรณีศึกษา วิทยาลัยการอาชีวพุทธธานี ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการวิทยาลัยขนาดเล็ก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวิทยาลัยขนาดเล็ก รวมถึงความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงตามบริบทวิทยาลัยขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

12. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2560.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, “สำนักนโยบายและแผน”, *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* [Online]. <https://www.vec.go.th/ข่าว/ข่าวประชาสัมพันธ์/รายละเอียดข่าวประชาสัมพันธ์/tabid/6276/Articield/40186/language/en-US/-2566-18.aspx>. (Accessed 5 มิถุนายน 2566).

- [3] ธนุ วงษ์จินดา, “ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
สมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ”,
วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1,
ปีที่ 7, ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม-ธันวาคม, 2566.
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ, *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- [5] สกฤต กลั่นนุช, “สภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1” ,
วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบูรณ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์, 2550.
- [6] เผด็จ อมรศักดิ์, “การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้
ในธุรกิจอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ”, *วารสารพัฒนา
เทคนิคศึกษา* ปีที่ 28, ฉบับที่ 98, น. 31-38, 2559.
- [7] สุดที่รัก ธรรมสุน, “ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนา
ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร
ของพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา “การยาง
แห่งประเทศไทย”, *วารสารธรรมศาสตร์*, ปีที่ 37,
ฉบับที่ 2, หน้า 44-65, 2561.
- [8] สุนทรผลไพ จันทระ และคณะ, “แนวทางการบริหารจัดการ
เพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง
ตามบริบทวิทยาลัยฯ ขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองการ
พัฒนาประเทศ” , *วารสารวิจัยและนวัตกรรมการ
อาชีวศึกษา*, ปีที่ 6, ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม - ธันวาคม,
2565.